

Wijze mannen vinden de nieuwe koning in Betlehem

1. Inleiding bij het project

Bestemming Betlehem

'Maria die zoude naar Betlehem gaan', 'Sjok, sjok, sjok liep het ezeltje', 'Kerstnacht boven Betlehem' – heb je er wel eens bij stilgestaan hoeveel oude en nieuwe kerstliederen Betlehem noemen? Dankzij de verhalen over Jezus' geboorte is dit kleine plaatsje in de buurt van Jeruzalem wereldberoemd. Maar in de Bijbel speelt Betlehem al veel eerder een belangrijke rol. Het is de plek waar Ruth, Naomi en Boaz in een chaotische tijd laten zien wat het betekent om trouw te zijn. David, de meest geliefde koning van Israël, wordt in Betlehem geboren. En in een tijd waarin de leiders van het volk het laten afweten, belooft de profeet Micha dat uit Betlehem ooit weer een leider zal komen die namens God regeert.

Met het adventsproject gaan we iedere week opnieuw op weg naar Betlehem. Door de verhalen van vaak heel gewone mensen ontdekken we steeds weer iets nieuws over Gods belofte van vrede en recht, voor Israël en de hele wereld.

Tijdens dit project lezen we de volgende teksten uit het Oude en het Nieuwe Testament:

- Naomi en Ruth gaan naar Betlehem (Ruth 1:1-22 en Ruth 4:13-22)
- David wordt in Betlehem tot koning gezalfd (1 Samuel 16:1-13)
- Micha profeteert over Betlehem (Matteüs 2:1-12)
- Wijze mannen vinden de nieuwe koning in Betlehem (Matteüs 2:1-12)
- **Wijze mannen volgen de ster naar Betlehem (Matteüs 2:1-12)**

Te bestellen producten:

Voor het moment in de kerk is er een kijktafel van het stadje Betlehem en de personen die er naartoe reizen. Het stadje bestaat uit vijf huizen van karton met allerlei leuke details erop getekend. Elke zondag van advent kunnen de hoofdpersonen uit het Bijbelverhaal bij het bijbehorende huisje worden geplaatst. Meer informatie om het moment in de kerk vorm te geven vind je bij punt 7. Moment met de kinderen in de dienst Ook is er weer een **projectlied**.

Voor thuis is er een **koffertje met luijkjes en een boekje**. De koffer kun je thuis neerzetten op een zichtbare plek in huis. In het boekje vind je voor elke dag van advent een opdracht. Voor elke zondag is er een uitgebreide opdracht die gelinkt is aan het koffertje. Het **projectlied** is te vinden op debijbel.nl/bijbelbasics. De **huisjes en de personen** voor op de kijktafel in de kerk, en het **koffertje met boekje** voor thuis zijn te bestellen via <https://shop.bijbelgenootschap.nl>.

2. Inleiding bij deze zondag

Deze zondag is de laatste van een blok met vijf verhalen waarin de stad Betlehem en de gebeurtenissen die daar plaatsvinden, in het middelpunt staan, beginnend bij het verhaal over Ruth die met Naomi naar Betlehem reist, en eindigend met de geboorte van Jezus.

Op deze zondag staat **Matteüs 2:1-12** centraal: wijze mannen uit een ver land volgen een ster op zoek naar de nieuwe koning van de Joden. Ze vinden Hem niet in het paleis in Jeruzalem, maar in Betlehem, zoals de profeet Micha had aangekondigd.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op het verschil tussen het paleis in Jeruzalem en het eenvoudige huis in Betlehem waar de wijze mannen Jezus vinden.

Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op de wijze mannen, die niet in Jeruzalem maar in Betlehem de nieuwe koning vinden, precies zoals de profeet Micha had aangekondigd.

3. Welke plek heeft het verhaal in de Bijbel?

Matteüs is naast Lucas de enige evangelist die iets vertelt over de afkomst en de geboorte van Jezus. Alle verhalen die we tot nu toe gelezen hebben – over Ruth, David, Micha en natuurlijk Maria en Jozef – komen aan het begin van zijn evangelie bij elkaar. Matteüs begint met een lijst van Jezus' voorouders. Hij benadrukt dat Jezus uit de familie van Abraham en David komt, en verbindt Jezus op die manier stevig met de geschiedenis van Israël. Ook Ruth, de overgrootmoeder van David, komt in de lijst terug.

Jezus' voorouders waren koningen van Israël totdat de Babyloniërs Jeruzalem verwoestten. Dat wekt hoge verwachtingen. Zou nu dan eindelijk de koning gekomen zijn die weer namens God, en niet namens de Romeinen, vanuit Jeruzalem zal regeren?

Ook op andere manieren verbindt Matteüs het verhaal over Jezus steeds weer met de Joodse heilige boeken, en met de verwachting in die boeken dat God weer een leider naar het volk zal sturen. De wijze mannen uit het oosten doen bijvoorbeeld denken aan de heersers (NBV21: koningen) in Psalm 72:10, die kostbare geschenken aan de koning brengen. Ze herinneren ook aan de koningen uit verre/ andere volken die volgens Jesaja 60 met geschenken zoals wierook en goud naar

Jeruzalem komen. En wanneer de wijze mannen zich afvragen waar ze de nieuwe koning kunnen vinden, citeert Matteüs de profetie uit Micha 5:1, waar staat dat de leider die het volk namens God als een herder zal leiden, uit Betlehem zal komen.

4. Waar gaat het Bijbelverhaal over?

De profeten droomden van Jeruzalem als stad van vrede, niet alleen voor het Joodse volk maar voor de hele wereld (Jesaja 60; Sefanja 3; Zacharia 8:1-5). Maar in de tijd waarin Jezus werd geboren, was daar geen sprake van. In Jeruzalem stonden prachtige paleizen en een indrukwekkende tempel. Maar de vrede was kwetsbaar en kon alleen met behulp van het Romeinse leger in stand worden gehouden. Op de troon zat Herodes de Grote, een vaardige, maar ook gewelddadige heerser. Hij was geen Jood maar Idumeër (een afstammeling van Edom), en regeerde namens de Romeinen over de provincie Judea. Uiteindelijk zal Jezus in Jeruzalem gekruisigd worden. Maar voor het geboorteverhaal richt Matteüs de blik van de lezer op twee andere plekken. Eerst op Betlehem, de stad waar David vandaan kwam; hier wordt Jezus geboren, in het gezin van eenvoudige mensen.

Maar ook op 'het oosten', de plek waar in het verleden vaak de vijanden van Israël vandaan waren gekomen. De wijze mannen die daar nu vandaan komen, laten zien dat Jezus echte vrede brengt, en dat Hij Gods belofte voor alle mensen vervult.

Jeruzalem is op dit moment in het verhaal alleen een tussenstation, waar de wijze mannen uit het oosten terechtgekomen zijn op zoek naar een nieuwe koning. Hun komst zorgt in Jeruzalem niet voor blijdschap, maar voor paniek. Herodes is bang, omdat hij maar al te goed weet dat hij geen recht heeft om op de troon van David te zitten. En de gewone mensen schrikken omdat ze weten hoe wraakzuchtig Herodes kan zijn. Later in het verhaal zal blijken dat die angst terecht is (Matteüs 2:16-18).

Dankzij de uitleg van de wetsleraren én dankzij de ster vinden de wijze mannen Jezus uiteindelijk in Betlehem. Hun kostbare geschenken – goud, wierook en mirre – passen eigenlijk niet in het gewone huis waar Maria en Jezus op dat moment zijn. Maar ze bevestigen dat het kind dat in Betlehem is geboren, de echte koning van Israël is, de zoon van David, zoals al door Micha was aangekondigd.

5. Uit de Bijbel

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Matteüs 2:9-10.

Na het gesprek met Herodes gingen de wijze mannen op weg. En opeens was daar de ster weer die ze al eerder gezien hadden. Toen ze de ster weer zagen, waren ze erg blij. De ster wees hun de weg. Hij bleef staan boven het huis waar het kind was.

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen is er een kaartje met de tekst van Matteüs 2:4-5.

Herodes liet alle priesters en wetsleraren bij elkaar komen. Hij vroeg aan hen: 'Waar zal de messias geboren worden?' Ze zeiden: 'In Betlehem in Judea, want dat wordt al verteld in de heilige boeken.'

6. Wat heb je nodig?

4-12 jaar

In de kerkdienst

- de kijktafel met de huisjes en de wijzen
- een kleine gele ster van papier, een lange satéprikker, klein stukje plakband, een zacht stukje klei

4-8 jaar

Om te beginnen

- het werkblad van de eerste zondag (Naomi en Ruth gaan naar Betlehem)
- een babypop met witte kleertjes
- de voorwerpen van de vorige vier zondagen: (een afbeelding van) een broodje, een kroon, een Bijbel, en wandelschoenen
- het voorwerp voor deze zondag: een zaklamp

4-6 jaar

Om te doen: Geen paleis, maar een gewoon huis

Per kind:

- de beide werkbladen op stevig papier

En verder:

- kleurpotloden of viltstiften
- scharen of prikpennen en priklappen
- lijm

4-8 jaar

Om te doen: Geen wieg, maar een voerbak

Per kind:

- het werkblad
- een led-waxinelichtje

En verder:

- viltstiften of kleurpotloden
- scharen
- lijm

Om te doen: Betlehem bingo

Per kind:

- een bingokaart van de werkbladen
- een potlood

En verder:

- een zakje
- het werkblad met de plaatjes en de uitleg
- alle plaatjes

8-12 jaar

Om te beginnen

- een zaklamp
- de Bijbeltekst uit Micha 5:1 op zeven verschillende papiertjes: - De Heer zegt: - Luister, Betlehem in Efrata. - Jij bent één van - de kleinste steden van Juda. - Toch zal er uit Betlehem iemand komen - die namens mij leider zal zijn van Israël. - Hij zal afstammen van een heel oude familie.

Bijbeltekst

- een Bijbel

Om te doen: Reisverhaal

Per kind:

- beide werkbladen op stevig papier
- een pen
- een Bijbel in Gewone Taal

En verder:

- kleurpotloden
- kerstcadeaulint

Om te doen: De juiste richting

Per groepje:

- een vel papier
- een potlood

En verder:

- de werkbladen met de acht opdrachten
- twee vellen geel of wit A4-papier
- een schaar
- een zwarte stift
- eventueel plakband

Om te doen: Reizend water

- twee glazen
- een witte katoenen draad (30 cm)
- water
- plakband
- eventueel voedingskleurstof (supermarkt)

In de kerkdienst

7. Moment met de kinderen in de dienst

Bestemming Betlehem

Met het adventsproject gaan we iedere week opnieuw op weg naar Betlehem. Door de verhalen van vaak heel gewone mensen ontdekken we steeds weer iets nieuws over Gods belofte van vrede en recht, voor Israël en de hele wereld.

De kijktafel

Het stadje Betlehem

Tijdens de adventsperiode en met Kerst zijn er vijf huizen van karton die het stadje Betlehem vormen. Zet de huizen eventueel op een grote kartonnen plaat en maak het stadje compleet met boompjes schapen, een stal, struiken, weggetjes, enz. Je kunt er ook voor kiezen om de kinderen tijdens de kinderdienst extra attributen te laten knutselen en die na afloop toe te voegen.

Mensen in Betlehem

Elke zondag van Advent en met Kerst kunnen de hoofdpersonen uit het Bijbelverhaal bij het bijbehorende huisje worden geplaatst. Zo vinden steeds meer mensen hun bestemming in Betlehem. Vandaag gaat het over de wijze mannen.

Het kindermoment

Wat heb je nodig?

- de kijktafel met de huisjes en de wijzen
- een kleine gele ster van papier, een lange satéprikker, klein stukje plakband, een zacht stukje klei.

Vooraf

- Plak de papieren ster met het plakbandje aan de bovenzijde van de satéprikker.
- Leg het stukje zachte klei bij het huisje van Jozef en Maria.

Aan de slag:

- Bekijk met de kinderen het huis dat bij deze zondag hoort: dat van de wijze mannen. Wat is er te zien?
- Laat een van de kinderen de wijzen bij het huis plaatsen.
- Vertel dat de wijze mannen op reis gaan. Waarom vertrekken ze om een lange reis te gaan maken?
- Laat de kinderen de ster zien en vertel dat deze ster een belangrijke rol speelt in het Bijbelverhaal.
- Laat een van de kinderen de satéprikker in het klompje klei steken, waarbij de ster boven aan de prikker goed te zien is.
- Vertel dat de wijze mannen naar Betlehem willen reizen. Maar ze komen in een andere

stad uit. Gaat het hen lukken om toch Betlehem te bereiken? In de kinderdienst horen de kinderen er meer over.

Zing vervolgens met elkaar het deel van het projectlied dat bij deze zondag hoort. Je vindt de tekst en muziek van het projectlied op debijbel.nl/bijbelbasics.

Tip

Zet iedere zondag en met Kerst een waxinelichtje of ledlichtje als adventskaarsje bij de stad: het wordt steeds lichter in Betlehem.

Meer informatie over de huisjes en de personen en inspiratie om de kijktafel vorm te geven vind je in de predikantenbrief op bijbelbasics.nl.

In de kinderdienst

8. Om te beginnen

4-8 jaar

Binnenkomer Betlehem

De afgelopen vier adventsweken hebben de kinderen als binnenkomer steeds een spelletje gespeeld dat bij het verhaal van de zondag paste. Ze verdienden hiermee een voorwerp dat gelinkt is aan de plaats waar Jezus is geboren. Zo werd voor de jongste kinderen het onderlinge verband tussen de verhalen zichtbaar gemaakt. Deze binnenkomer sluit aan op de vorige zondagen.

Wat heb je nodig?

- het werkblad van de eerste zondag (Naomi en Ruth gaan naar Betlehem)
- een babypop met witte kleertjes
- de voorwerpen van de vorige vier zondagen: (een afbeelding van) een broodje, een kroon, een Bijbel, en wandelschoenen
- het voorwerp voor deze zondag: een zaklamp

Aan de slag:

- Maak de ruimte zo donker mogelijk door het licht uit te doen en eventueel de gordijnen te sluiten.
- Schijn met de zaklamp over de vloer, waarbij je de zaklamp rustig heen en weer beweegt. Ga hierbij eventueel op een stoel staan.
- De kinderen moeten het licht volgen en daarbij proberen om steeds één hand verlicht te houden, door zo snel mogelijk achter het licht aan te gaan.
- Is het gelukt? Dan verdienen de kinderen de zaklamp.
- Ze leggen de zaklamp bij de babypop, het brood, de kroon, de Bijbel en de wandelschoenen.
- Vandaag vieren we dat Jezus is geboren!

- Weten de kinderen in welke plaats Jezus is geboren?
- Wat hebben de voorwerpen te maken met de geboorte van Jezus? Loop het met elkaar nog kort langs:
 - o Brood: Ruth ontmoette in Betlehem Boaz op zijn akker. Ruth is familie van Jezus. En de plaats 'Betlehem' betekent 'huis van brood'.
 - o Kroon: Betlehem is de stad waar koning David is geboren. Ook hij is familie van Jezus.
 - o Bijbel: De profeet Micha vertelt namens God de boodschap dat de nieuwe leider in Betlehem zal worden geboren.
 - o Wandelschoenen: Jozef en Maria moeten op reis naar Betlehem. Daar wordt Jezus geboren.
 - o Vertel de kinderen dat het licht staat voor de ster die de wijze mannen de weg wijst naar Betlehem. Dat horen ze in het Bijbelverhaal.

8-12 jaar

Wijze woorden

Wijze mannen zoeken de geboorteplaats van de nieuwgeboren koning. Die plaats blijkt niet Jeruzalem te zijn, maar Betlehem. Precies zoals de profeet Micha

had aangekondigd.

Wat heb je nodig?

- een zaklamp
- de Bijbeltekst uit Micha 5:1 op zeven verschillende papiertjes: - De Heer zegt: - Luister, Betlehem in Efrata. - Jij bent één van - de kleinste steden van Juda. - Toch zal er uit Betlehem iemand komen - die namens mij leider zal zijn van Israël. - Hij zal afstammen van een heel oude familie.

Vooraf:

- Verstop de zeven briefjes in de ruimte. Leg ze, als het kan, buiten het directe zicht van de kinderen.

Aan de slag:

- Maak de ruimte zo donker mogelijk door het licht uit te doen en eventueel de gordijnen te sluiten.
- Verdeel de kinderen in twee- of drietallen of laat ze individueel zoeken, afhankelijk van de grootte van de groep.
- Om de beurt lopen de kinderen een korte zaklamproute.
- Ga op een trap of tafel staan om met een zaklamp de hele ruimte te kunnen beschijnen.

Wie?	Waar?	Is dit de plaats waar Jezus wordt geboren?	Is Jezus in deze tijd geboren?	Wat hoort bij het verhaal?
		Ja/Nee	Ja/Neer	
		Ja/Neer	Ja/Neer	
		Ja/Neer	Ja/Neer	
		Ja/Neer	Ja/Neer	
		Ja/Neer	Ja/Neer	

Binnenkomer Betlehem (4-8 jaar) | Werkblad

- Geef met de zaklamp de looproute aan die de kinderen moeten volgen.
- Zodra je de zaklamp stilhoudt bij een bepaalde plek, waarbij de lamp wel blijft schijnen, moeten de kinderen naar een stukje tekst op zoek gaan en het vinden binnen een bepaalde afgesproken tijd, bijvoorbeeld tien seconden.
- Laat de andere kinderen aftellen terwijl er gezocht wordt.
- Als het briefje is gevonden, leggen ze het op tafel en mogen de volgende kinderen gaan zoeken. Wanneer de tekst niet gevonden wordt, gaat ook een volgend groepje verder.
- Als de hele route is gelopen en alle briefjes gevonden zijn, proberen de kinderen samen de Bijbeltekst kloppend maken.

9. Gebed

**Trouwe God,
U kiest soms plaatsen uit die in de ogen van mensen onbelangrijk zijn.
Zoals Betlehem.
Een alledaags stadje, waar gewone dingen gebeuren.
Vandaag lijken we een gewoon verhaal te horen.
Over een baby, die Jezus heet.
Die geboren wordt in Betlehem.
En over wijze mannen die op zoek gaan naar deze baby.
Maar dat is nou juist het bijzondere!
Hier gebeurt wat de profeet Micha al had aangekondigd:
De zoon van David, de echte koning van de vrede, komt uit Betlehem.
Dat gaan we vieren, dank U wel voor dit feest!
Amen.**

Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

10. Bijbelverhaal

4-8 jaar

Bij Matteüs 2:1-12

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel gebruiken om wat meer uit te leggen.

Wijze mannen volgen een ster naar Betlehem

Het is midden in de nacht, maar Milad ligt niet in bed. Hij slaapt niet. Nee, hij staat samen met een groep vrienden op het platte dak van zijn huis, en hij kijkt omhoog naar de donkere lucht. 'Wat krijgen we nou,' zegt hij verbaasd. 'Zien jullie die ster daar omhoogkomen? Daar zo in het westen. Die was er gisteren toch nog niet?' 'Wat vreemd,' zegt zijn vriend Casper. 'Dat kan toch niet? Het lijkt wel een nieuwe ster.' 'Wat is hij groot,' zegt Milad. 'En helder.' 'Ik kijk mijn hele leven al naar de sterren,' zegt Omid, de oudste van de vrienden. 'Maar dit heb ik nooit gezien. Het klopt wat je zegt, Casper. Dit is een nieuwe ster.' Milad en zijn vrienden zijn wijze mannen. Ze wonen in het oosten, in een land ver van Israël. En ze weten veel van de sterren. Ze hebben er alles over geleerd, en ze weten het zeker: die ster daar in de verte, die is niet zomaar aan de hemel verschenen. Zo'n grote, heldere ster betekent iets. Het moet betekenen dat er ergens in het westen een nieuwe koning

geboren is. Een heel bijzondere, belangrijke koning.

'Laten we op reis gaan!' zegt Milad enthousiast. 'Laten we de pasgeboren koning gaan opzoeken.' Casper knikt. 'Goed idee. Maar dan moeten we wel cadeaus meenemen. Cadeaus die passen bij een koning. Goud.'

'En wierook!' roept Milad. 'Wierook ruikt heel lekker. En mirre natuurlijk. Mirre is ook echt een cadeau voor een koning.'

'Mannen, ik vind het een goed plan,' zegt Omid. 'Maar dit gaat een lange reis worden. Laten we eerst naar bed gaan. Morgen als we wakker worden kunnen we alles regelen.'

Een paar dagen later gaan Milad, Casper, Omid en hun vrienden op reis. Op hun kamelen. Ze maken een lange tocht door de woestijn. Elke avond stoppen ze, en dan maken ze een vuurtje en zetten hun tenten op, en als het nacht is kijken ze naar de lucht, naar de nieuwe ster. En de volgende ochtend reizen ze verder. Na maanden zijn ze in Jeruzalem, de belangrijkste stad van Israël. 'Waar is de koning?' vragen ze. 'Waar is de koning die net geboren is? We hebben zijn ster gezien. En we zijn gekomen om voor hem te buigen en hem cadeaus te geven.'

'Pasgeboren koning?' zegt een man. 'Daar weet ik niks van.' Hij loopt snel verder. 'Pasgeboren koning?' zegt een vrouw op de markt. Ze kijkt een beetje bang. 'Sorry, geen tijd, ik heb haast.'

'PASGEBOREN KONING?' schreeuwt de gemene koning Herodes in zijn paleis. 'Zoeken die buitenlanders naar een pasgeboren koning? Wat is er aan de hand? Is er ergens een baby waarvan ze zeggen dat hij koning gaat worden in plaats van MIJ?! Roep de priesters. Roep iedereen die verstand heeft van de oude boeken van God. Ik moet hier meer van weten.'

De priesters en de mannen die veel weten van de oude boeken komen naar het paleis. Herodes doet zo vriendelijk als hij maar kan. 'Beste mannen,' zegt hij. 'Jullie weten zo veel. Ik heb gehoord dat het in die oude boeken van jullie gaat over een koning die op een dag geboren gaat worden. Een koning die iedereen gaat redden. Staat er ook bij waar die koning geboren wordt?'

'O ja, majesteit,' zeggen de priesters. 'Daar heeft onze profeet Micha het vroeger over gehad. Dat is in Betlehem. De stad waar David geboren is. In die stad wordt op een dag onze redder geboren.'

De koning stuurt de priesters weg. En nu laat hij stiekem de wijze mannen bij zich komen: Milad, Casper, Omid en de anderen. 'Die ster,' zegt hij, en zijn stem klinkt alweer zo vriendelijk. 'Wanneer hebben jullie die voor het eerst gezien? Vertel me. Zo interessant. Zeg, ik heb goed nieuws voor jullie. Ik weet waar jullie de nieuwe koning kunnen vinden. In Betlehem. Als jullie er geweest zijn, kom dan

even terug naar het paleis, oké? En vertel me wat het adres is. Dan ga ik er ook naartoe. Ik wil natuurlijk ook graag cadeaus geven aan de nieuwe koning, dat snappen jullie wel.' 'Dat doen we, majesteit,' zegt Milad. 'Zeker weten,' zegt Casper. 'Dank u wel voor de hulp.'

De volgende dag gaan de mannen op weg naar Betlehem. Erg snel gaat het niet met die kamelen. Het begint al donker te worden als ze eindelijk in het stadje aankomen. Hé, kijk eens omhoog! Daar is de ster weer. Het lijkt wel of hij hun de weg wijst.

Dat huisje daar, waar de ster boven staat. Dat moet het zijn.

De mannen springen van hun kamelen af. Milad klopt op de deur. Jozef doet open. Hij heeft een olielampje in zijn hand. 'Hallo?' zegt hij, een beetje verbaasd.

Milad maakt een diepe buiging. 'Goedenavond meneer,' zegt hij. 'Neemt u ons niet kwalijk dat we zo laat aankloppen, maar we hebben een lange reis gemaakt. Wij komen voor de pasgeboren koning.'

'Komt u verder,' zegt Jozef.

De mannen doen hun schoenen uit en stappen naar binnen. Daar zien ze een klein jongetje. Hij zit op schoot bij zijn moeder Maria. Het is Jezus.

De mannen maken een diepe buiging voor Jezus. Ze knielen voor hem neer. Ze geven hem de dure cadeaus die ze hebben meegenomen.

En daarna gaan ze weer.

Niet naar koning Herodes, om te vertellen waar Jezus woont. God zelf zegt in een droom tegen ze dat ze een andere weg naar hun eigen land moeten nemen. Gelukkig maar ...

8-12 jaar

Matteüs 2:1-12

Wijze mannen zoeken een kind

Jezus werd geboren in Betlehem, een stad in Judea. Herodes was op dat moment koning. Niet lang na de geboorte van Jezus kwamen

er wijze mannen in Jeruzalem aan. Ze kwamen uit het oosten, uit een ver land. Ze vroegen aan de mensen in Jeruzalem: 'Waar is de koning van de Joden die kortgeleden geboren is? We hebben zijn ster gezien. Die kwam aan de hemel omhoog. En nu zijn we gekomen om de nieuwe koning te eren.'

Toen koning Herodes dat hoorde, schrok hij vreselijk. Ook de andere mensen in Jeruzalem schrokken.

Herodes liet alle priesters en wetsleraren bij elkaar komen. Hij vroeg aan hen: 'Waar zal de messias geboren worden?' Ze zeiden: 'In

Betlehem in Judea, want dat wordt al verteld in de heilige boeken. Daar staat: «Luister, Betlehem in Judea, jij hoort bij de belangrijkste steden van het land. Want uit Betlehem komt de leider van Israël. Hij zal zorgen voor het volk van God, zoals een herder voor zijn schapen zorgt.»

De wijze mannen vinden het kind

Toen liet Herodes de wijze mannen in het geheim bij zich komen. Hij wilde precies weten wanneer ze de ster voor het eerst gezien hadden. Daarna zei hij: 'Ga naar Betlehem en zoek uit waar het kind precies is. Als jullie hem gevonden hebben, moet je dat aan mij komen vertellen. Dan kan ik ook naar hem toe gaan om hem te eren.'

Na het gesprek met Herodes gingen de wijze mannen op weg. En opeens was daar de ster weer die ze al eerder gezien hadden. Toen ze de ster weer zagen, waren ze erg blij. De ster wees hun de weg. Hij bleef staan boven het huis waar het kind was.

De wijze mannen gingen naar binnen. Daar zagen ze het kind bij zijn moeder Maria. Ze knielden voor hem en eerden hem. Ze gaven hem de dure geschenken die ze meegebracht hadden: goud, wierook en mirre.

's Nachts kregen de wijze mannen een droom. In de droom zei God tegen hen: 'Jullie moeten niet teruggaan naar Herodes.' En dus gingen ze langs een andere weg terug naar hun land.

11. Om te weten Jeruzalem in de tijd van Jezus

Jeruzalem is voor veel mensen een belangrijke stad. Dat was ook al zo in de tijd van Jezus. Er stond bijvoorbeeld een indrukwekkende tempel. Herodes de Grote had er veel geld in gestoken om die tempel te verbouwen en hem nog groter en mooier te maken. Joden uit de hele wereld kwamen hier bij elkaar.

Herodes heeft ook nog andere grote gebouwen laten bouwen. Direct naast de tempel stond de burcht Antonia. Van hieruit konden de Romeinse soldaten alles wat in de tempel gebeurde in de gaten houden. Zelf woonde Herodes in een prachtig paleis.

Wijze mannen uit het oosten

Matteüs vertelt over 'wijze mannen uit het oosten'. Maar welk land bedoelt hij precies met 'het oosten'? Waarschijnlijk zijn dat Perzië en Mesopotamië. Mesopotamië betekent 'tussen de rivieren', namelijk de Eufraat en de Tigris. In de tijd van het Oude Testament kwamen uit dit gebied vaak vijanden van Israël. Eerst de Assyriërs, en later de Babyloniërs en Perzen. Het is dus best bijzonder dat hier nu juist mensen vandaan komen met geschenken voor de nieuwe koning van de Joden!

Van 'het oosten' naar Betlehem

We weten niet precies waar de wijze mannen vandaan kwamen, maar waarschijnlijk moesten ze minstens duizend kilometer afleggen om in Jeruzalem te komen. Lopend doe je daar zeker een maand over, en op een kameel gaat het niet veel sneller. Het laatste stukje naar Betlehem was nog maar een korte wandeling: acht kilometer. Dat lukt wel in een middag.

12. Om over te praten

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Over de denkvragen kun je met elkaar wat langer doorpraten. Op denkvragen zijn er dus ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Naar wie gaan de wijze mannen uit het oosten op zoek als ze een nieuwe ster zien?
- De wijze mannen komen aan in Jeruzalem. Welke koning woont er in het paleis in deze stad?
- De wijze mannen vinden Jezus in Betlehem. Woont Jezus daar in een paleis?
- Kun je vijf verschillen bedenken tussen een paleis en een gewoon huis?
- Waarom is Jezus niet in een paleis geboren, denk je? Hij is toch een koning?
- De wijze mannen zijn blij dat ze de nieuwe koning hebben gevonden. Waar ben jij blij om met Kerst?

8-12 jaar

- Waarom zouden de wijze mannen uit een ver land al die moeite doen om een ster te volgen?
- Waarom zoeken ze in Jeruzalem naar de nieuwe koning?
- Hoe komen de wijze mannen erachter dat ze naar Betlehem moeten?

- De geleerden in het paleis van koning Herodes ontdekken in de Bijbel dat de nieuwe koning in Betlehem is geboren. Heb jij weleens iets ontdekt over God, Jezus of over jezelf wat je in de Bijbel las?
- Kun je drie verschillen bedenken tussen hoe Herodes koning is en hoe Jezus koning is?
- Vonden de wijze mannen hun reis de moeite waard, denk je?

13. Om te zingen

Liederen die goed bij dit verhaal passen, zijn *Ga je mee op zoek naar het Koningskind* van Jan Visser, *De wijzen, de wijzen, die gingen samen reizen* van Hanna Lam of *Als je veel van iemand houdt* van Elly en Rikkert.

14. Om te doen

4-6 jaar

Geen paleis, maar een gewoon huis

De wijze mannen uit een ver land vinden de pasgeboren Koning niet in het paleis in Jeruzalem, maar in een eenvoudig huis in Betlehem.

De kinderen maken een knutselwerkje waarbij ze achter het paleis het huisje kunnen vinden waar Jezus verblijft.

Wat heb je nodig?

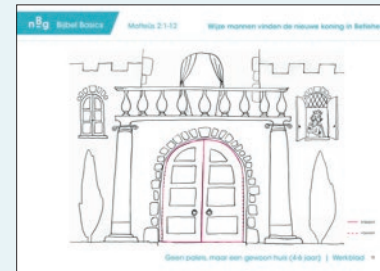
Per kind:
- de beide werkbladen op stevig papier

En verder:

- kleurpotloden of viltstiften
- scharen of prikpenen en priklappen
- lijm

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de beide werkbladen in.
- De kinderen knippen of prikken de stippellijnen van het paleis in.
- Ze plakken dit werkblad op de buitenste randen van het werkblad met het huisje.

4-8 jaar

Geen wieg, maar een voerbak

Als Jezus in Betlehem wordt geboren, wordt hij niet in een koninklijk bed gelegd, maar in een voerbak.

De kinderen maken een waxinelicht-houdertje waarin het licht wordt in Betlehem: Jezus is geboren!

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- het werkblad
 - een led-waxinelichtje

En verder:

- viltstiften of kleurpotloden
- scharen
- lijm

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de afbeeldingen in.
- Ze knippen de strook over de kniplijn uit, de buitenste rand.
- Ze vouwen de zijkanten naar elkaar toe en plakken deze aan de voorkant vast met lijm.
- Ze zetten het waxinelichtje in deze opening.

Tip

Deze keer geen tijd om te knutselen? Geef de kinderen het werkblad en een beschrijving mee naar huis als kerstcadeautje. Of maak het knutselwerkje vooraf voor alle kinderen, zodat ze het houdertje mét een lichtje mee naar huis krijgen!

4-8 jaar

Betlehem-bingo

De wijze mannen zijn onderweg naar Betlehem. Ontdek met elkaar van alles uit de Bijbel over Betlehem. Wie heeft als eerste een rij vol? En wie als eerste de hele kaart? Als de kinderen het goed hebben gespeeld, roepen ze allemaal tegelijk 'bingo!'

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- een bingokaart van de werkbladen
- een potlood

En verder:

- een zakje
- het werkblad met de plaatjes en de uitleg
- alle plaatjes

Aan de slag:

- Knip alle plaatjes uit en doe ze in het zakje.
- Pak een plaatje uit het zakje, lees voor wat erop staat en laat het plaatje zien.
- De kinderen zetten een kruis door het plaatje.
- Heeft een kind een rij vol, dan roept het 'bingo'.
- Daarna gaat het spel verder totdat ze de hele kaart vol hebben.

Tips

- Heb je vooral jonge kinderen? Laat ze dan de plaatjes inkleuren in plaats van doorstrepen.
- Bij oudere kinderen kun je variaties aanbrenge: linkerkolom eerst vol, diagonaal vol, rechteren linkerrij vol, enzovoort.

8-12 jaar

Reisverhaal

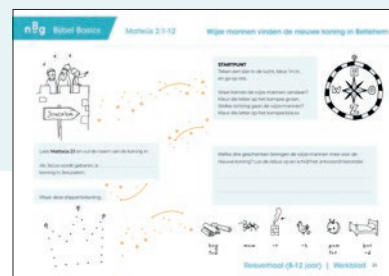
De kinderen reizen aan de hand van het Bijbelverhaal mee met de wijze mannen naar Betlehem en maken onderweg de opdrachten die bij het verhaal horen.

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- beide werkbladen op stevig papier
- een pen
- een Bijbel in Gewone Taal

En verder:

- kleurpotloden
- kerstcadeaulint

Aan de slag:

- De kinderen maken de werkbladen individueel of in tweetallen. Geef in ieder geval alle kinderen elk de twee werkbladen.
- Bespreek na afloop samen de opdrachten.
- De kinderen rollen de werkbladen op en doen er een kerstlintje omheen.

Tips

- Gebruik je de opdracht niet in je kinderdienst, geef de kinderen dan de werkbladen als cadeautje mee naar huis.
- Blijven de kinderen in de kerk? Deel voorafgaand aan de kerkdienst de werkbladen aan de kinderen uit, zodat ze tijdens de dienst met de werkbladen aan de slag kunnen.

8-12 jaar

De juiste richting

De wijze mannen gaan de richting op van de ster en vinden uiteindelijk in Betlehem de nieuwgeboren koning. Vinden de kinderen de opdrachten als zij de sterren volgen?

Wat heb je nodig?

- Per groepje:
- een vel papier
- een potlood

En verder:

- de werkbladen met de acht opdrachten
- twee vellen geel of wit A4-papier
- een schaar
- een zwarte stift
- eventueel plakband

Vooraf:

- Knip de acht opdrachten uit de werkbladen.
- Verstop de acht opdrachten. Probeer ze uit het zicht te leggen door ze in een kast of onder een stoel te leggen of door ze op een vensterbank te plakken.
- Teken op de twee witte vellen papier acht sterren en knip ze uit.

- Kleur steeds één van de punten van de acht sterren zwart.
- Leg de acht sterren bij elkaar in het midden van de ruimte, waarbij de zwarte punten steeds wijzen in de richting van een verstopte opdracht.

Aan de slag

- Verdeel de kinderen in twee, drie of vier groepjes, afhankelijk van het aantal kinderen in de groep.
- Elk groepje krijgt een vel papier en een pen.
- De kinderen lopen in de richting die een van de sterren aanwijst. Ze zoeken de opdracht en maken deze. Daarna kiezen ze een volgende opdracht.
- Vergelijk eventueel de antwoorden als alle groepjes alle opdrachten of een vooraf afgesproken aantal opdrachten hebben gedaan.
- o Het antwoord op de vraag hoeveel keer het woord 'Betlehem' volgens de schatting van de kinderen in de Bijbel (in Gewone Taal) voorkomt is 51 x en het woord 'Jeruzalem' 1168 x.

8-12 jaar

Reizend water

De wijze mannen reizen naar Jeruzalem, daar moet de nieuwe koning immers gevonden worden. Hun droom lijkt in het water te vallen. Maar nadat ze in het boek van de profeet Micha ontdekten hebben dat de nieuwe koning in Betlehem is geboren, reizen ze verder. Ze komen op hun bestemming!

Kan water van glas naar glas reizen en op zijn bestemming komen?

Wat heb je nodig?

- twee glazen
- een witte katoenen draad (30 cm)
- water
- plakband
- eventueel voedingskleurstof (supermarkt)

Aan de slag:

- Doe de kleurstof bij het water. Door kleurstof te gebruiken, is het effect veel beter te zien.
- Vul één glas met gekleurd water en laat het andere glas leeg.
- Plak het ene uiteinde van de draad op de bodem van het lege glas.
- Leg het andere uiteinde van de draad in het gekleurde water.

- Hef het glas met water omhoog zodat de draad strak staat.
- Giet langzaam het water uit het bovenste glas op de strakke draad. Wat gebeurt er?
- Let op:** De ondergrond kan wat nat worden; leg eventueel een theedoek op de tafel.
- Leg nu het touwtje helemaal in het water en herhaal de stappen nadat je de draad opnieuw hebt vastgeplakt op de bodem van het lege glas.
- Wat gebeurt er nu?

Uitleg:

Bij het eerste proefje valt het water op de tafel of op de grond, doordat de watermoleculen zich niet goed kunnen hechten aan het droge touwtje. De zwaartekracht is sterker, waardoor het water valt.

Bij het tweede proefje is het touwtje nat en worden de watermoleculen aangetrokken door het touwtje én door de watermoleculen in het touwtje. Het water loopt langs het touwtje zonder dat het valt.

Tip

Heb je geen kleurstof, leg dan even een gekleurd stukje crêpepapier in een beetje water. Het water krijgt een beetje de kleur van het crêpepapier.

WAT HEB JE NODIG?

- * TWEE GLAZEN * EEN WITTE KATOENEN DRAAD VAN 30 CM * WATER * PLAKBAND
- * EVENTUEEL VOEDINGSKLEURSTOF (SUPERMARKT)

1 DOE DE KLEURSTOF BIJ HET WATER. DOOR KLEURSTOF TE GEBRUIKEN, IS HET EFFECT VEEL BETER TE ZIEN. VUL EÉN GLAS MET GEKLEURD WATER EN LAAT HET ANDERE GLAS LEEG.

2 PLAK HET ENE UITEINDE VAN DE DRAAD OP DE BODEM VAN HET LEGE GLAS. LEG HET ANDERE UITEINDE VAN DE DRAAD IN HET GEKLEURDE WATER.

3 HEF HET GLAS MET WATER OMHOOG ZODAT DE DRAAD STRAK STAAT. GIET LANGZAAM HET WATER UIT HET BOVENSTE GLAS OP DE STRAKKE DRAAD.

4 LEG NU HET TOUTJIE IN ZIJN GEHEEL IN HET WATER EN HERHAAL DE STAPPEN NADAT JE DE DRAAD OPNIEUW HEBT VASTGEPLAKT OP DE BODEM VAN HET LEGE GLAS.

WAT GEBEURT ER?

LET OP: DE ONDERGROND KAN NAT WORDEN; LEG EVENTUEEL EEN THEEDOEK OP DE TAFEL.

WAT GEBEURT ER NU?

15. Zegen

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

'De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.'
Numeri 6:24-26

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

Colofon

Tekst: Nederlands-Vlaams

Bijbelgenootschap

Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal

Hervertelling Bijbelverhaal: NBG/
Corien Oranje

Illustratie: NBG/Liza-Beth Valkema

Illustratie werkblad Betlehem-bingo:
Paul Oole

Illustraties overige werkbladen:
Liza-Beth Valkema

Strip: NBG/Bart den Heeten

Vormgeving: Walvis & Mosmans

Kaartjes: Villa Grafica

DTP: Villa Grafica

259

Na het gesprek met Herodes gingen de wijze mannen op weg. En opeens was daar de ster weer die ze al eerder gezien hadden. Toen ze de ster weer zagen, waren ze erg blij. De ster wees hun de weg. Hij bleef staan boven het huis waar het kind was.

MATTEÛS 2:9-10

nBg

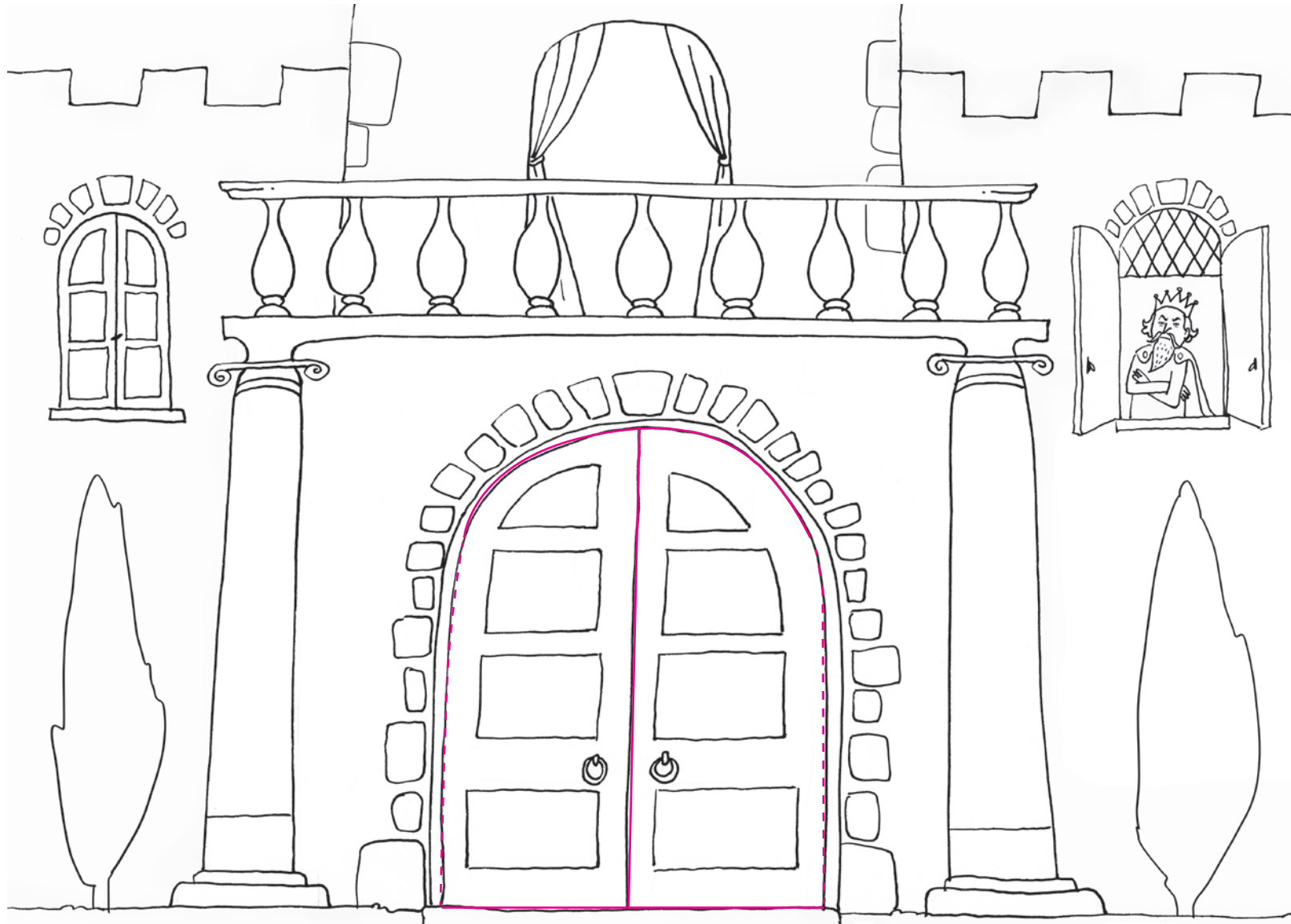
259

Na het gesprek met Herodes gingen de wijze mannen op weg. En opeens was daar de ster weer die ze al eerder gezien hadden. Toen ze de ster weer zagen, waren ze erg blij. De ster wees hun de weg. Hij bleef staan boven het huis waar het kind was.

MATTEÛS 2:9-10

nBg

belangrijk

Betlehem was een kleine plaats, maar heel belangrijk.

Betlehem

Deze bingo gaat over de plaats Betlehem.

broodhuis

De naam Betlehem betekent: huis van brood.

dorp

Betlehem was een kleine plaats.

engel

Een engel vertelde aan de herders dat Jezus in Betlehem is geboren.

herberg

In Betlehem was een herberg waar Jozef en Maria wilden slapen.

heuvels van Efrata

Een andere naam voor Betlehem in de Bijbel is Efrat.

Jezus

Jezus is in Betlehem geboren.

Jozef en Maria

Jozef en Maria maakten een reis naar Betlehem.

koning David

Betlehem wordt ook wel 'stad van David' genoemd.

kroon

David werd in Betlehem koning gemaakt.

land Israël

Betlehem ligt in het land Israël.

Rachel

Rachel, de vrouw van Jakob, ligt in Betlehem begraven.

profeet Micha

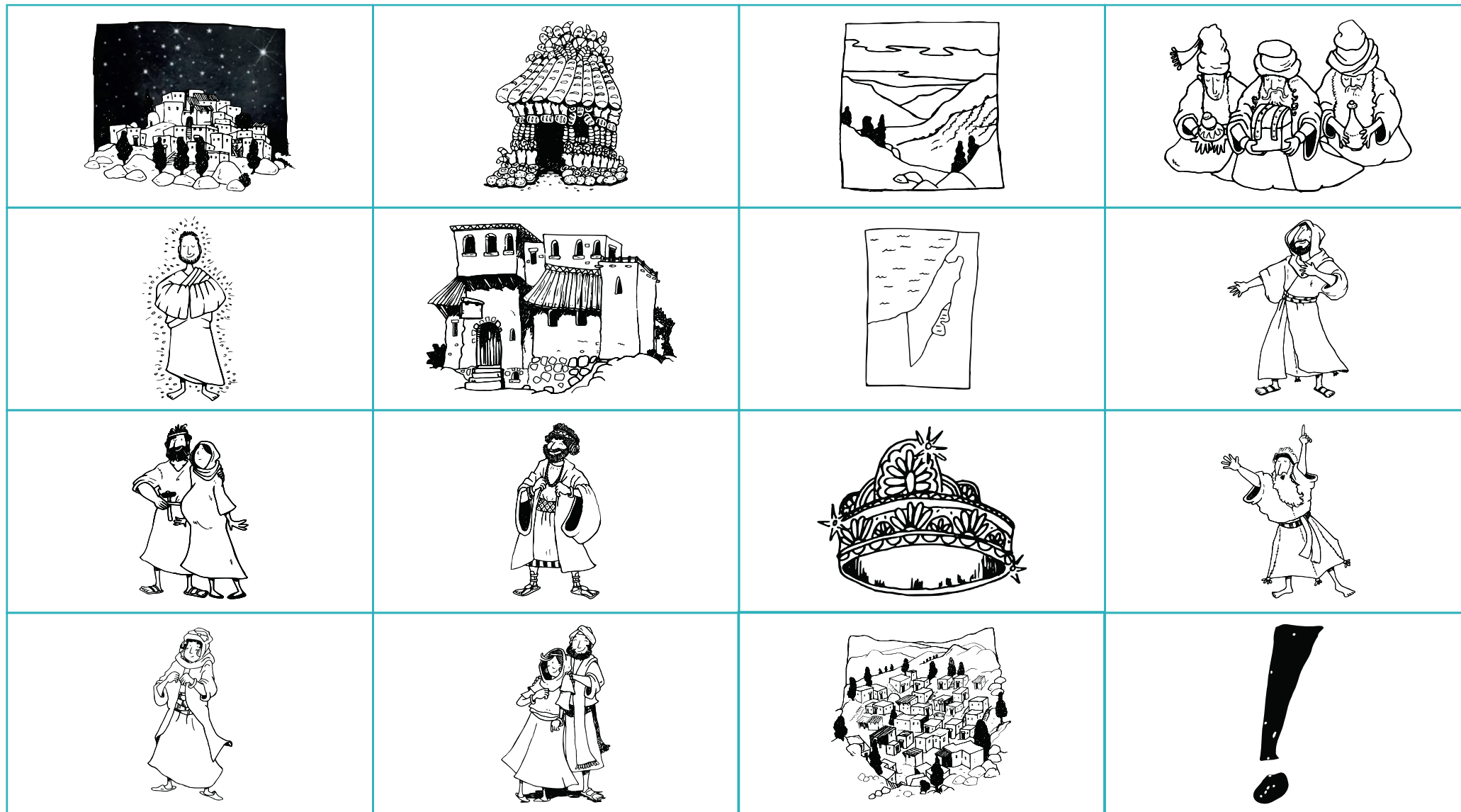
Deze profeet vertelde dat in Betlehem een belangrijke leider geboren zou worden.

Ruth en Boaz

Ruth en Boaz trouwden in Betlehem.

wijze mannen

De wijze mannen hoorden van koning Herodes dat ze in Betlehem moesten zijn om Jezus te vinden.

259

Herodes liet alle priesters en wetsleraren bij elkaar komen. Hij vroeg aan hen: 'Waar zal de messias geboren worden?' Ze zeiden: 'In Betlehem in Judea, want dat wordt al verteld in de heilige boeken.'

MATTEÛS 2:4-5.

nBg

259

Herodes liet alle priesters en wetsleraren bij elkaar komen. Hij vroeg aan hen: 'Waar zal de messias geboren worden?' Ze zeiden: 'In Betlehem in Judea, want dat wordt al verteld in de heilige boeken.'

MATTEÛS 2:4-5.

nBg

Bijbeltekst

Herodes liet alle priesters en wetsleraren bij elkaar komen. Hij vroeg aan hen: 'Waar zal de messias geboren worden?' Ze zeiden: 'In Betlehem in Judea, want dat wordt al verteld in de heilige boeken.'

Matteüs 2:4-5

Wijze mannen uit het oosten

Matteüs vertelt over 'wijze mannen uit het oosten'. Maar welk land bedoelt hij precies met 'het oosten'? Waarschijnlijk zijn dat Perzië en Mesopotamië. Mesopotamië betekent 'tussen de rivieren', namelijk de Eufraat en de Tigris. In de tijd van het Oude Testament kwamen uit dit gebied vaak vijanden van Israël. Eerst de Assyriërs, en later de Babyloniërs en Perzen. Het is dus best bijzonder dat hier nu juist mensen vandaan komen met geschenken voor de nieuwe koning van de Joden!

Jeruzalem in de tijd van Jezus

Jeruzalem is voor veel mensen een belangrijke stad. Dat was ook al zo in de tijd van Jezus. Er stond bijvoorbeeld een indrukwekkende tempel. Herodes de Grote had er veel geld in gestoken om die tempel te verbouwen en hem nog groter en mooier te maken. Joden uit de hele wereld kwamen hier bij elkaar. Herodes heeft ook nog andere grote gebouwen laten bouwen. Direct naast de tempel stond de burcht Antonia. Van hieruit konden de Romeinse soldaten alles wat in de tempel gebeurde in de gaten houden. Zelf woonde Herodes in een prachtig paleis.

Van 'het oosten' naar Betlehem en Nazaret naar Betlehem

We weten niet precies waar de wijze mannen vandaan kwamen, maar waarschijnlijk moesten ze minstens duizend kilometer afleggen om in Jeruzalem te komen. Lopend doe je daar zeker een maand over, en op een kameel gaat het niet veel sneller. Het laatste stukje naar Betlehem was nog maar een korte wandeling: acht kilometer. Dat lukt wel in een middag.

Hoog in aanzien?!

De wijze mannen reizen naar Jeruzalem, daar moet de nieuwe koning immers gevonden worden. Hun droom lijkt in het water te vallen. Maar nadat ze in het boek van de profeet Micha ontdekt hebben dat de nieuwe koning in Betlehem is geboren, reizen ze verder. Ze komen op hun bestemming! Kan water van glas naar glas reizen en op zijn bestemming komen?

WAT HEB JE NODIG?

- * TWEE GLAZEN
- * EEN WITTE KATOENEN DRAAD VAN 30 CM
- * WATER
- * PLAKBAND
- * EVENTUEEL VOEDINGSKLEURSTOF (SUPERMARKT)

1

DOE DE KLEURSTOF BIJ HET WATER. DOOR KLEURSTOF TE GEBRUIKEN, IS HET EFFECT VEEL BETER TE ZIEN. VUL ÉÉN GLAS MET GEKLEURD WATER EN LAAT HET ANDERE GLAS LEEG.

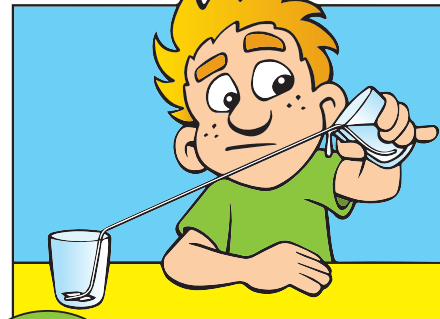
2

PLAK HET ENE UITEINDE VAN DE DRAAD OP DE BODEM VAN HET LEEG GLAS. LEG HET ANDERE UITEINDE VAN DE DRAAD IN HET GEKLEURDE WATER.

3

HEF HET GLAS MET WATER OMHOOG ZODAT DE DRAAD STRAK STAAT. GIET LANGZAAM HET WATER UIT HET BOVENSTE GLAS OP DE STRAKKE DRAAD.

WAT GEBEURT ER?

! LET OP: DE ONDERGROND KAN NAT WORDEN; LEG EVENTUEEL EEN THEEDOEK OP DE TAFEL.

4

LEG NU HET TOUWTJE IN ZIJN GEHEEL IN HET WATER EN HERHAAL DE STAPPEN NADAT JE DE DRAAD OPNIEUW HEBT VASTGEPLAKT OP DE BODEM VAN HET LEEG GLAS.

WAT GEBEURT ER NU?

STARTPUNT

Teken een ster in de lucht, kleur 'm in, en ga op reis.

Waar komen de wijze mannen vandaan?
 Kleur die letter op het kompas groen.
 Welke richting gaan de wijze mannen?
 Kleur die letter op het kompas blauw.

Lees **Matteüs 2:1** en vul de naam van de koning in.

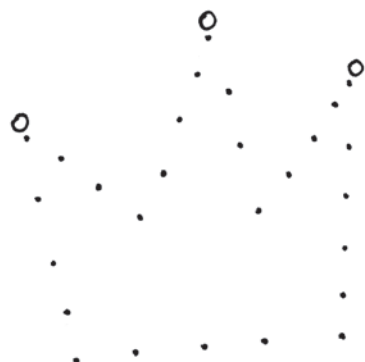
Als Jezus wordt geboren, is
 koning in Jeruzalem.

Welke drie geschenken brengen de wijze mannen mee voor de
 nieuwe koning? Los de rebus op en schrijf het antwoord hieronder.

.....

.....

Maak deze stippentekening.

h=g
t=d

m=w

-r

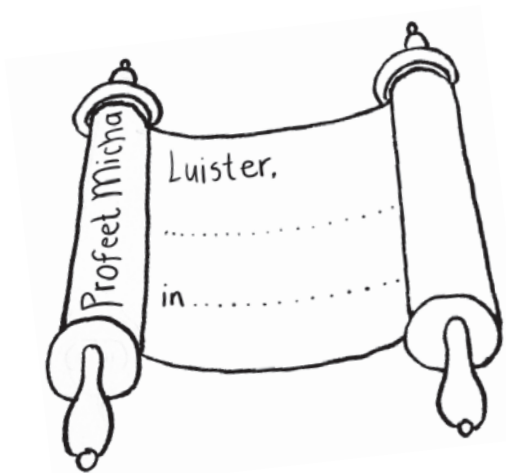
-h

p=m
t=r

b=r
-d

Lees **Matteüs 2:2**. Aan wie vragen de wijze mannen waar de nieuwe koning is geboren?

Aan in

Als de koning hoort van een nieuwe koning, wat is dan zijn reactie?
Zet een streep onder het juiste antwoord.

De koning: springt een gat in de lucht van blijdschap / schrikt vreselijk / schreeuwt om hulp / huilt hard / lacht vol ongeloof.

Wat lezen de priesters en wetsleraren precies?
Sommige woorden zijn gehusseld. Noteer het juiste woord.

Want uit _ _ _ _ _ (M E E B T E L H)
komt de leider van Israël.

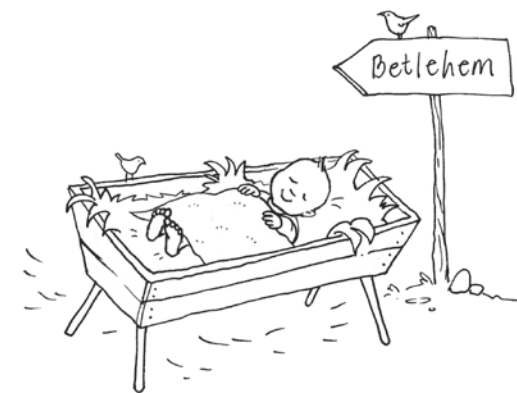
Hij zal _ _ _ _ _ (GROZNE) voor het volk
van God,

zoals een _ _ _ _ _ (RHDERE) voor zijn

_ _ _ _ _ (NSPCHAE) zorgt.

Alle priesters en wetsleraren gaan zoeken waar de
messias geboren zal worden. Wat staat hierover in
de heilige boeken? Je leest het in **Matteüs 2:5 en 6**.

De wijze mannen
hebben de nieuwe
koning gevonden!
Waar is Hij? Je leest
het in **Matteüs 2:10b**.
Teken dit om de
voerbak heen.

Bedenk zo veel mogelijk woorden met de letters van het woord B E T L E H E M.

.....

.....

.....

.....

Hoe vaak denk je dat het woord 'Betlehem' in de Bijbel (in Gewone Taal) voorkomt? Doe een schatting.

.....

En hoe vaak denk je dat het woord 'Jeruzalem' voorkomt?

.....

Schrijf vijf woorden op die beginnen met Kerst...

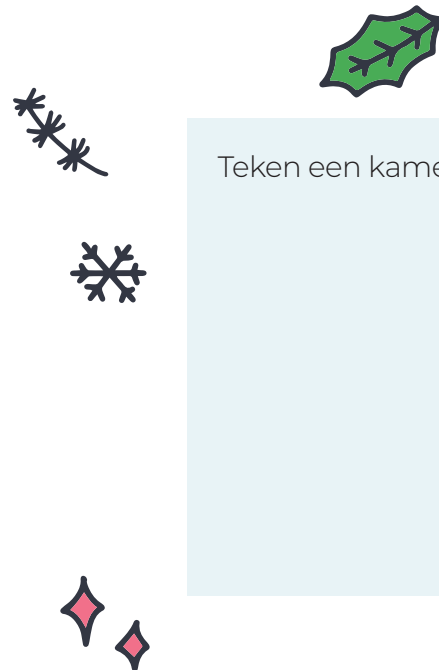
1.....

2.....

3.....

4.....

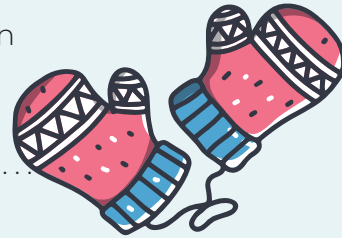
5.....

Teken een kameel en een ezel.

Schrijf drie verschillen en drie overeenkomsten op tussen een huis en een paleis.

.....

.....

.....

.....

Als jij de wijze mannen zou kunnen spreken over wat ze hebben beleefd in het gelezen Bijbelverhaal, welke twee vragen zou je ze dan willen stellen?

.....

.....

.....

Schrijf op wat je het mooiste vindt aan het verhaal van de wijze mannen die op zoek gaan naar de nieuwgeboren Koning.

.....

.....

.....

Maak je eigen rebus van het woord 'kerstverhaal'.

